

Årsberättelse 2023

**ÅLANDS
MEJERIET**

Innehållsförteckning

Vds ord	4
Mejeriets verksamhet.....	6
Styrelsens verksamhetsberättelse	8
Resultaträkning	10
Balansräkning	11
Finansieringsanalys	13
Noter	14
Redovisningsprinciper	18
Styrelsens underskrifter	19
Revisionsberättelse.....	20
Femårsöversikt	22

Vds ord

Från klarhet till klarhet

Om 2022 var ett bra år kom 2023 att bli ett bättre år. Återigen visar samtliga involverade att enträget hårt arbete lönar sig. Därmed lägger vi ett av de starkare åren för Ålands Centralandelslag, ÅCA med dotterbolaget Ålandsmejeriet Finland Ab till historien.

Ett andelslags bokslut är inte alltid lika lättläst som ett aktiebolags. Våra ägare har nämligen redan fått en utdelning genom att företaget betalat ut 800 000 euro mera till ägarna i form av höjt mjölkpris under 2023 än vad företaget gjorde 2022. Den faktiska utbetalningen är till och med högre eftersom också mjölmängden har visat en positiv trend.

Även omsättningen har fått sig ett uppsving om vi beaktar att vi gått över till konsignationslager hos en av våra underleverantörer. En åtgärd som motsvarar ungefär 2 500 000 euro lägre omsättning under 2023 jämfört med perioden 2022 men som varit en självklar åtgärd till följd av det strategiska valet att fokusera mindre på den svenska marknaden. Det är nämligen på den finska marknaden som vi skördar våra största framgångar för tillfället. Vår viktigaste marknad är ändå vår hemmamarknad här på Åland.

Vad är det som gör att företaget går så pass mycket bättre idag än de senaste åren? Något entydigt svar kommer vi knappast fram till, utan det är snarare en fråga om många faktorer som spelar in. Vi har exempelvis över 100 olika produkter i vårt sortiment, och

alla dessa är på sitt sätt viktiga, samtidigt som ingen av dessa produkter är helt avgörande. Det är snarare fråga om att arbeta smart, effektivt och hållbart. Med de begränsade resurserna vi har, bör vi lägga dem där vi kan göra mest skillnad.

En av nyheterna för året är ett exempel på detta: Ålandspannkakan från Ålandsbagarns bageri. Där tog vi en för många ålänningar känd efterrätt och skapade en förstklassig produkt. Om det blir en försäljningssuccé återstår att se, men om det finns konsumenter som redan äter liknande produkter är det oftast enklare. Ett annat sätt att arbeta smart är att fokusera på de produkterna som redan säljer bra. Detta tenderar att lyfta helheten och intresset för varumärket i stort, till skillnad från att satsa marknadsföringspengar på en liten produkt vars betydelse är liten för lönsamheten.

Det största och viktigaste arbetet är det som görs dagligen med livsmedelssäkerhet och produktkvalitet på mejeriet. Vårt livsmedelscertifikat förnyades under året och vi noterades för den högsta möjliga nivån. Det är här våra största investeringar görs, många små förbättringar som ändå har stor betydelse för helheten. Vi har också samlat på oss ett antal större investeringar som vi gärna skulle realisera i framtiden, men finansiellt känner vi ännu av de svaga åren vi hade innan vi svängde skeppet. Det känns trots allt tryggt att veta att möjligheterna aldrig sinar.

År 2023 kom marknadsmässigt att bli ett stabilt år där vi kunde fokusera på vår kärnverksamhet trots att det fanns en hel del oro i luften. Under året varvades indikationer på att priserna kraftigt skulle börja sjunka, med det motsatta, att inflationen inte skulle minska och därmed skulle prisrallyt på livsmedel fortsätta uppåt. Slutresultatet som blev inga större prismässiga förändringar, fungerade väldigt bra för oss. Dessa förutsättningar verkar gälla även i början av 2024.

Trots att vårt mejeri idag har andra förutsättningar än för bara några år sedan är det fortsatt utmanande att vara mjölkproducent eller att vara verksam inom primärnäringarna. Förväntningarna på lokal försörjningsberedskap har stigit till följd av världsläget, men detta kräver också att vi alla säkerställer förutsättningarna för ett sund och hållbart jordbruk genom att prioritera lokalproducerat. Jag är övertygad om att vi kommer att lyckas.

Jag vill rikta ett stort och innerligt tack till samtliga anställda på Ålandsmejeriet, på Ålandsbagarn och på Ålandsmejeriet Finland, till leverantörer och till styrelsen för det förtjänstfulla arbetet som ni gjort och gör dagligen.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J. Blom', with a long horizontal stroke extending to the right.

Joakim Blom
verkställande direktör

Mejeriets verksamhet

Invägning

Invägningen var år 2023 för mejeriets del 12 844 091 liter, en ökning med 5 % i jämförelse medföregående år. Under året var medelfettet 4,05 % medan medelproteinet var 3,53 %.

Råvara

Mejeriet har under verksamhetsåret hanterat konventionell och ekologisk råvara från det egna leverantörsledet.

Ålandsmejeriets laboratorium har utfört kvalitetskontroll på inkommande råvara och egenproducerade produkter. De betalningsgrundade analyserna av leverantörmjölken har utförts vid Satamaito mjölk-laboratorium i Björneborg. Analysresultaten för fett, protein, bakterier och celler utgör grunden för mjölkens pris till leverantören.

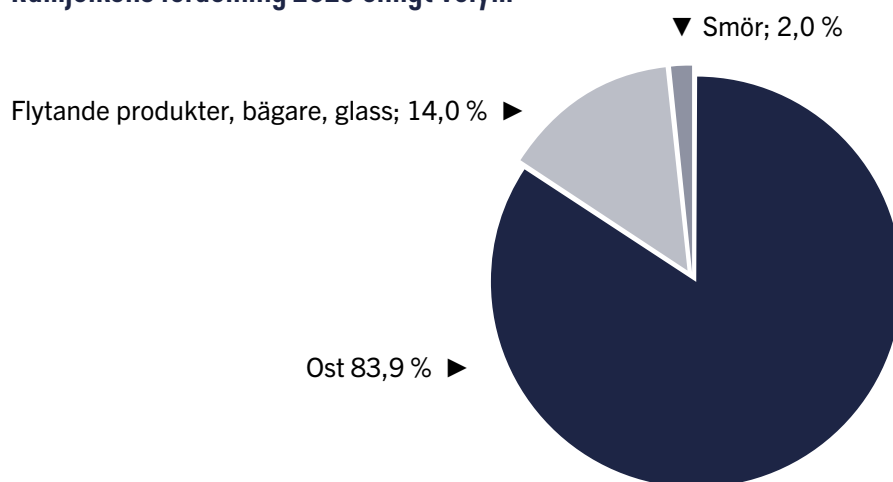
För de tillfällen där ackreditering krävs anlitas Eurofins, Pori-lab, och det lokala ÅMHH-labbet.

Kvalitetsklasser för mjölk 2023

Under 2023 har den invägda mjölken fördelat sig enligt kvalitetsklass på följande sätt:

Klass	2023	%	2022	%
E-I	10 959 630	85,3 %	10 866 877	88,6 %
I	1 884 477	14,7 %	1 305 604	10,6 %
II	0	0,0 %	92 441	0,8 %
Totalt	12 844 107	100,00 %	12 264 922	100,00 %

Råmjölkens fördelning 2023 enligt volym

Diplom

Enligt nedanstående förteckning har 6 st mjölkleverantörer levererat mjölk som uppfyller fordringarna för erhållande av diplom. Premieringsperioden är ett kalenderår. Om leverantören levererat mjölk i 11 månader bör det räknas som ett kalenderår. Premieringskriterierna är E-klassmjölk och ingen antibiotikaförekomst, vatteninblandning eller organoleptiskt fel. Från 2006 inverkar sporhalten på kvalitetsklassificeringen.

- Gustafsson Allan, Saltvik
- Tomtens Mjök Ab, Saltvik
- Gesterby Mjök Ab, Sund
- Söderlund Göran, Jomala
- Bomansson Frej och Sussi, Saltvik
- Nordberg Peter, Vårdö

Hederspris 25 år

- Söderlund Göran, Jomala

Styrelsens verksamhetsberättelse

Verksamhet

Andelslagets verksamhet består av mejeri- och bageriverksamhet och biogasproduktion. Försäljningen av mejeriprodukter sker genom varumärkena Ålandsmejeriet och Ålandsmejeriet Finland, huvudsakligen genom Ahvenanmaa-serien och bageriverksamheten går under varumärket Ålandsbagarn.

Resultat och omsättning

År 2023 uppgick omsättningen för koncernen innefattande moderbolaget och dotterbolaget Ålandsmejeriet Finland till 18 411 698 euro (17 806 870 euro) och räkenskapsperiodens vinst före bokslutsdispositioner och skatter uppgick till 173 446 euro (477 616 euro). Moderbolagets omsättning uppgick till 14 980 291 euro (14 810 868 euro) och räkenskapsperiodens vinst före bokslutsdispositioner och skatter uppgick till –193 894 euro (162 102 euro).

Resultatet innehåller inga poster av engångskaraktär. Redovisningsprinciperna har förändrats under året så att kreditlimiter upptas i sin utnyttjande del som långfristig kredit, med syfte att tydligare än tidigare transparent visa kassa och lån.

En fortsatt viktig orsak till resultatförbättringen är det aktiva lönsamhets- och utvecklingsarbete i både gamla och nya affärer samt effektiviseringsarbete för processer, för såväl bageri som mejeri. Den ekologiska produktionen har avslutats på grund av olönsamhet.

Produktutveckling

Under året har företaget haft ett aktivt produktutvecklingsarbete som renderat i nya produkter, bland annat Ålandspannkaka, Runda Ostar, Rostbröd Havre och Familjelimpa.

Vi har ytterligare produkter som kommer att lanseras under innevarande år samt produkter som ännu inte utvecklats klart för försäljning.

Hållbarhet och kvalitet

Företaget har fortsatt sitt engagemang inom social, ekonomisk och ekologisk utveckling. Sedan biogas- och reningsanläggningen Gastronomen togs i bruk har koldioxidbelastningen minskat med närmare 90 %. Vi har under året deltagit i Bärkraftnätverkets storföretagsgrupp. Företaget jobbar aktivt med hållbar resursanvändning, där vi fokuserar på vatten, värme och energiförbrukning och har gjort investeringar som har haft stor inverkan på både vatten och elförbrukningen.

Verksamheten är certifierad enligt BRC Food Safety Standard, samt innehar certifiering för ekologisk produktion enligt EU, där årligen uppsatta miljömål ingår som en del av kvalitetsledningssystemet.

Under 2018 infördes ett hållbarhetstillägg på mjölkpriset till leverantörer som förbinder sig att leverera mjölk som uppfyller högre kvalitets- och hållbarhetskrav än vad lagen förutsätter. Under det gångna året har 96,13 % (95,18%) av den invägda mjölken producerat enligt de högre kraven.

Personal

Antalet heltidsanställda i koncernen uppgick till 55 jämfört med 57 föregående år. Vid utgången av året bestod ledningsgruppen av vd Joakim Blom, produktionschef André Måsabacka, försäljnings- och produktchef Stefan Blomqvist, försäljningschef ÅMF Thomas Hackman och ekonomichef Anna Nordlund-Gustafsson.

Deltagande i extern utbildning för utvalda grupper har genomförts inom livsmedelssäkerhet och kvalitet, tull- och skattegränshantering. Personer med jämna födelsedagar har uppvaktats på ett vederbörligt sätt. Personer som arbetat i lång och trogen tjänst premieras på jämna tiotals år.

Investeringar

Under året har koncernen gjort investeringar i bland annat kvalitetshöjande och energibesparande åtgärder som omledning av gränsmjölk till biogas, kondensatorbatterier, eldriven ånggenerator till bageriet, ny elbil, ny travers, ny skrivare till smörpacken, ledbelysning, renovering av för- och efterpress, diskmaskin och kokgryta till bageriet, samt mjukvara. De totala investeringarna i koncernen har uppgått till 352 231 euro.

Framtidsutsikter

Andelslaget verkar i en hårt konkurrensutsatt bransch. Kriget i Ukraina påverkar råvarupriser på insatsvaror och stigande energipriser och den fortsatta höga räntenivån påverkar verksamheten. Trenden fortsätter mot en minskande konsumtion av dryckesmjölk varvid ersättande produkter eller tydligare nischning alltjämt är aktuellt. En annan trend som håller är att köpa lokalproducerat och att köpa av mindre producenter, en trend som andelslaget fortsättningsvis har kunnat slå vakt om. Vi bedömer att de invägda mjölkvolymerna kommer att öka.

Risker och osäkerhetsfaktorer

Företaget verkar på den åländska, finska och svenska marknaden. Dessa marknader påverkas av allmänt konjunkurläge och övriga globala faktorer såsom priset på råvara, ost och mjölkpulver.

Företagets interna risker är åldrande produktionsutrustning, enskilt person- och gårdsberoende och risker kopplade till låg vinstmarginal. Ytterligare har företaget risker kopplade till varumärke, konsumentbeteende, leveranssäkerhet och produktkvalitet.

Styrelsens förslag till vinstdisposition

Enligt bokslutet uppgår de utdelningsbara medlen till totalt 903 019 euro (835 735 euro), varav räkenskapsperiodens resultat är 137 284 euro (261 885 euro). Styrelsen föreslår inför andelsstämman att årets vinst överförs till ackumulerade vinstmedel.

Väsentliga händelser efter räkenskapsperiodens utgång

Inga väsentliga förändringar har skett i bolagets ekonomiska ställning efter räkenskapsperiodens utgång.

Andelsstämma

Ordinarie andelsstämma hölls den 25 april 2023.

Styrelsens medlemmar

Stefan Rumander, ordförande
Kristoffer Lundberg, vice ordförande
Christer Söderström
Tommy Eriksson

Styrelsen har under året hållit 13 protokollförda möten.

Revisorer

Revisor för 2023 har varit Erika Sjölund, GR.
Revisorssuppleant har varit Hermans & Revisorerna Ab.

Antal andelsägare

Per 31.12.2023 var 12 andelsägare medlemmar.

Resultaträkning

EUR	not	Koncern		Moderbolag	
		2023	2022	2023	2022
OMSÄTTNING		18 411 698	17 806 870	14 980 291	14 810 868
Förändring av produktlager		654 807	-64 749	654 807	-64 749
Övriga rörelseintäkter	1.	16 732	19 575	16 642	9 155
Material och förnödenheter					
Inköp under räkenskapsperioden		11 928 960	10 430 491	9 917 967	8 816 741
Ökning(-) / minskning(+) av lager		38 172	12 649	33 903	-35 536
Sa Material och förnödenheter		11 967 132	10 443 140	9 951 870	8 781 204
Personalkostnader	2.				
Löner och arvoden		2 718 829	2 647 823	2 299 295	2 267 726
Lönebikostnader					
Pensionskostnader		471 156	461 379	394 612	389 541
Övriga lönebikostnader		72 490	61 991	61 123	52 244
Sa Personalkostnader		3 262 475	3 171 194	2 755 030	2 709 511
Avskrivningar och nedskrivningar	3.				
Avskrivningar enligt plan		597 105	560 039	551 415	527 311
Sa Avskrivningar		597 105	560 039	551 415	527 311
Övriga rörelsekostnader		2 816 619	2 965 709	2 320 659	2 434 396
RÖRELSERESULTAT		439 906	621 614	72 764	302 852
Finansiella intäkter och kostnader					
Intäkter från övriga placeringar bland bestående aktiva					
Från övriga					
Övriga ränteintäkter och finansiella intäkter					
Från övriga		11 129	14 374	10 136	13 617
Räntekostnader och övriga finansiella kostnader					
Till övriga		-277 589	-158 372	-276 794	-154 368
Sa Finansiella intäkter och kostnader		-266 460	-143 998	-266 658	-140 751
RESULTAT FÖRE BOKSLUTSDISP. O SKATTER		173 446	477 616	-193 894	162 102
Bokslutsdispositioner					
Förändring av avskrivningsdifferens				6 896	-186 216
Förändring av reserver					
Latenta skatter		2 640	-40 097		
Koncernbidrag				340 000	286 000
Inkomstskatt		-22 885	-3 124	-15 718	
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT		153 200	434 395	137 284	261 885

Balansräkning

EUR	not	Koncern		Moderbolag	
		2023	2022	2023	2022
AKTIVA					
BESTÅENDE AKTIVA					
Immateriella tillgångar					
	4.				
Immateriella rättigheter		175 280	240 197	143 837	191 952
Sa Immateriella tillgångar		175 280	240 197	143 837	191 952
Materiella tillgångar					
Tomter		121 122	121 122	121 122	121 122
Byggnader och konstruktioner		905 926	1 021 437	905 926	1 021 437
Maskiner och inventarier		1 890 122	1 954 568	1 831 843	1 867 400
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar		141 170	199 703	141 170	199 703
Sa Materiella tillgångar		3 058 340	3 296 829	3 000 061	3 209 662
Placeringar					
	5.				
Andelar i företag inom samma koncern				286 588	286 588
Övriga aktier och andelar		39 642	39 442	39 642	39 442
Övriga fordringar		27 263	27 263	27 263	27 263
Sa Placeringar		66 905	66 705	353 493	353 293
SA BESTÅENDE AKTIVA		3 300 524	3 603 731	3 497 390	3 754 907
RÖRLIGA AKTIVA					
Omsättningstillgångar					
Material och förnödenheter		424 426	466 756	424 426	466 756
Varor under tillverkning		2 898 337	2 243 530	2 898 337	2 243 530
Färdiga produkter / varor		413 438	413 280	122 435	114 008
Sa Omsättningstillgångar		3 740 201	3 123 566	3 445 198	2 824 294
Fordringar					
Kortfristiga					
Kundfordringar		1 864 331	1 948 805	806 218	797 702
Fordringar hos företag inom samma koncern	6.			444 704	759 017
Övriga fordringar		87 487	17 023	415 265	290 801
Resultatregleringar	7.	43 054	39 177	36 424	36 752
Sa Kortfristiga fordringar		1 994 873	2 005 005	1 702 611	1 884 272
Kassa och bank		368 973	1 529 383	330 455	1 512 122
SA RÖRLIGA AKTIVA		6 104 047	6 657 954	5 478 263	6 220 688
SA A K T I V A		9 404 571	10 261 686	8 975 653	9 975 595

Balansräkning

EUR	not	Koncern		Moderbolag	
		2023	2022	2023	2022
PASSIVA					
EGET KAPITAL					
	8.				
Andelskapital		536 152	506 650	536 152	506 650
Övriga fonder					
Reservfond		193 477	193 477	193 477	193 477
Balanserad vinst fr tidigare räkenskapsperioder		1 209 243	844 848	765 735	573 850
Räkenskapsperiodens resultat		153 200	434 395	137 284	261 885
SA EGET KAPITAL		2 092 072	1 979 370	1 632 648	1 535 862
ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER					
Avskrivningsdifferens				674 160	681 056
SA ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER				674 160	681 056
FRÄMMANDE KAPITAL					
Långfristigt					
	9.				
Skulder till kreditinstitut		2 567 575	5 785 982	2 560 277	5 770 181
Latenta skatteskulder		136 425	139 065		
Sa Långfristigt		2 704 000	5 925 047	2 560 277	5 770 181
Kortfristigt					
Skulder till kreditinstitut		2 250 422	179 899	2 241 899	170 036
Skulder till leverantörer		1 555 824	1 437 099	1 329 661	1 260 495
Övriga kortfristiga skulder		259 491	183 076	69 532	70 853
Resultatregleringar	10.	542 762	557 196	467 476	487 113
Sa Kortfristigt		4 608 499	2 357 269	4 108 568	1 988 496
SA FRÄMMANDE KAPITAL		7 312 499	8 282 316	6 668 845	7 758 677
SA PASSIVA		9 404 571	10 261 686	8 975 653	9 975 595

Finansieringsanalys

EUR

	Koncern		Moderbolag	
	2023	2022	2023	2022
Resultat före bokslutsdisp o skatter	173 446	477 616	-193 894	162 102
Avskrivningar enligt plan	597 105	560 039	551 415	527 311
Direkta skatter	-22 885	-3 124	-15 718	
	747 665	1 034 531	341 803	689 412
Förändringar rörelsekapital				
Förändring kortfr. fordringar	10 133	-121 806	181 661	-58 678
Lagerförändring	-616 635	77 398	-620 904	29 212
Förändr kortfr skulder, exkl. kreditinst	180 707	83 599	48 209	71 900
	-425 796	39 191	-391 033	42 434
Kassaflöde verksamheten	321 870	1 073 722	-49 230	731 847
Investeringar				
Investeringar i immateriella och materiella tillgångar	-293 698	-731 880	-293 698	-652 903
Placeringar	-200		200	
Kassaflöde investeringar	-293 898	-731 880	-293 898	-652 903
Finansiering				
Förändring långfristiga skulder	-3 218 407	-5 585	-3 209 903	4 298
Förändring kortfristiga skulder kreditinst.	2 070 523	-136 369	2 071 863	-128 722
Förändringar i andelskapitalet	29 502	25 515	29 502	25 515
Överskottåterbäring	-70 000		-70 000	
Övrigt (koncernbidrag)			340 000	286 000
Kassaflöde finansiering	-1 188 382	-116 439	-838 539	187 090
Summering	-1 160 410	225 402	-1 181 667	266 034
Likvida medel i början av perioden	1 529 383	1 303 981	1 512 122	1 246 089
Likvida medel i slutet av perioden	368 973	1 529 383	330 455	1 512 122
	-1 160 410	225 402	-1 181 667	266 034

Noter

EUR	Koncern		Moderbolag	
	2023	2022	2023	2022
NOTER TILL RESULTATRÄKNING				
1. Övriga rörelseintäkter				
Hysesintäkter och arrenden	9 242	617	9 242	617
Övriga intäkter	3 493	3 458	3 403	3 038
Försäljningsvinster från anläggningstillgångar	3 997	15 500	3 997	5 500
	16 732	19 575	16 642	9 155
2. Personalkostnader				
Löner till styrelse och VD	211 468	186 291	211 468	186 291
Löner till övriga	2 507 361	2 461 532	2 087 827	2 081 435
Pensionskostnader	471 156	461 379	394 612	389 541
Övriga lönebikostnader	72 490	61 991	61 123	52 244
	3 262 475	3 171 194	2 755 030	2 709 511
Naturaförmåner	25 856	30 526	2 876	8 146
Medelantal anställda omräknat till heltid	55	57	49	51
3. Avskrivningar				
Immateriella rättigheter	83 426	75 842	66 624	66 825
Byggnader	115 511	114 426	115 511	114 426
Maskiner och inventarier	398 169	369 771	369 281	346 059
	597 105	560 039	551 415	527 311
NOTER TILL AKTIVA				
4. Förändring i immateriella och materiella tillgångar				
Immateriella tillgångar				
Anskaffningsutgift 1.1.	1 006 847	831 676	694 613	567 120
- ökning	18 508	175 171	18 508	127 493
- minskningar				
Anskaffningsutgift 31.12.	1 025 355	1 006 847	713 121	694 613
Ackumulerade planavskrivningar 1.1.	-766 649	-690 808	-502 660	-435 835
- minskningar				
- avskrivningar under räkenskapsperioden	-83 426	-75 842	-66 624	-66 825
Ackumulerade planavskrivningar 31.12.	-850 076	-766 649	-569 284	-502 660
Planvärde 31.12.	175 280	240 197	143 837	191 952

Noter

EUR	Koncern		Moderbolag	
	2023	2022	2023	2022
Tomter				
Anskaffningsutgift 1.1.	121 122	121 122	121 122	121 122
- ökning				
- minskningar				
Anskaffningsutgift 31.12.	121 122	121 122	121 122	121 122
Byggnader				
Anskaffningsutgift 1.1.	4 288 287	4 167 656	4 288 287	4 167 656
- ökning		120 631		120 631
- minskningar				
Anskaffningsutgift 31.12.	4 288 287	4 288 287	4 288 287	4 288 287
Ackumulerade planavskrivningar 1.1.	-3 266 850	-3 152 423	-3 266 850	-3 152 423
- minskningar				
- avskrivningar under räkenskapsperioden	-115 511	-114 427	-115 511	-114 427
- Ackumulerade planavskrivningar 31.12.	-3 382 360	-3 266 850	-3 382 361	-3 266 850
Planvärde 31.12.	905 926	1 021 437	905 926	1 021 437
Maskiner och inventarier				
Anskaffningsutgift 1.1.	7 996 225	7 727 744	7 819 276	7 582 094
- ökning	333 723	268 480	333 723	237 182
- minskningar				
Anskaffningsutgift 31.12.	8 329 948	7 996 225	8 063 538	7 819 276
Ackumulerade planavskrivningar 1.1.	-6 041 658	-5 671 887	-5 951 876	-5 605 817
- minskningar				
- avskrivningar under räkenskapsperioden	-398 169	-369 771	-369 281	-346 059
Ackumulerade planavskrivningar 31.12.	-6 439 827	-6 041 658	-6 231 695	-5 951 876
Planvärde 31.12.	1 890 121	1 954 568	1 831 843	1 867 400
Av planvärdena som hänför sig till produktionsmaskinerna				
	1 364 912	1 378 334	1 364 912	1 378 334
Förskottsbetalning och nyanläggning	141 170	199 703	141 170	199 703
5. Placeringar				
Aktier i dotterbolag Ålandsmejeriet i Finland Ab Oy, FO 1002584-2 , 100% ägarandel 31.12.13			286 588	286 588
Aktier	31 775	31 575	31 775	31 575
Övriga värdepapper	7 868	7 868	7 868	7 868
Övriga fordringar	22 906	22 906	22 906	22 906
Övriga placeringar	4 356	4 356	4 356	4 356
	66 905	66 705	353 493	353 293
6. Koncernfordringar				
Koncernkundfordring			444 704	759 017
			444 704	759 017
7. Resultatregleringar				
Personalrelaterade kostnader	873	2 487	873	2 459
Övriga resultatregleringar	42 181	36 689	35 551	34 293
	43 054	39 177	36 424	36 752

Noter

EUR	Koncern		Moderbolag	
	2023	2022	2023	2022
NOTER TILL PASSIVA				
8. Eget kapital				
Andelskapital 1.1.	506 650	481 135	506 650	481 135
- Ökning	29 502	25 515	29 502	25 515
- Minskning				
Andelskapital 31.12.	536 152	506 650	536 152	506 650
I andelskapitalet ingår insatser från medlemmar som avgått och som skall återbetalas följande år				
Medlemsinsatser, oguldet insatskapital	104 877	35 440	104 877	35 440
Antal andelar 31.12	64 102	54 209	64 102	54 209
Reservfond 1.1.	193 477	193 477	193 477	193 477
- Fonderad del av årets överskott				
Reservfond 31.12.	193 477	193 477	193 477	193 477
Akkumulerade vinstmedel 1.1.	844 848	394 885	573 850	227 680
- Överföring mot räkenskapsperiodens resultat	364 395	449 963	191 885	346 170
- Andel av eget kapital i reserveringar				
Akkumulerade vinstmedel 31.12.	1 209 243	844 848	765 735	573 850
Räkenskapsperiodens vinst 1.1.	434 395	261 885	261 885	346 170
- Överfört mot ackumulerade vinstmedel	-364 395	-449 963	-191 885	-346 170
- Utbetalt överskott	-70 000		-70 000	
- Räkenskapsårets resultat	153 200	434 395	137 284	261 885
Räkenskapsperiodens resultat 31.12.	153 200	434 395	137 284	261 885
Totalt Eget kapital 31.12	2 092 072	1 979 370	1 632 648	1 535 862
9. Lån som förfaller senare än efter 5 år				
Skulder till kreditinstitut inklusive limiter. Lån som förfaller under 2024 redovisas nu som kortfristig skuld. Lånen skall omförhandlas.	28 395	1 220 440	28 395	1 220 440
10. Resultatregleringar				
Personalrelaterade kostnader	501 569	533 194	428 433	463 110
Övriga resultatregleringar	41 193	24 002	39 043	24 002
	542 762	557 196	467 476	487 113

Noter

EUR	Koncern		Moderbolag	
	2023	2022	2023	2022
11. Givna säkerheter och ansvarsförbindelser				
<u>Skulder mot vilka inteckningar i fastigheter och pantsatta aktier ställts som säkerhet</u>				
Skulder till kreditinstitut	4 817 997	5 965 880	4 802 176	5 940 217
<u>För egen del säkerheter</u>				
Inteckningar i jordområden och byggnader	6 457 171	6 457 171	6 457 171	6 457 171
Andra ställda säkerheter till bokföringsvärde	34 722	57 151		
Företagsinteckningar	1 869 108	1 869 108	1 869 108	1 869 108
	8 361 001	8 383 430	8 326 279	8 326 279
12. Noter angående revisorns arvoden				
Revisionsarvode, uppdrag som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten i revisionslagen	8 700	9 800	6 900	6 900
	8 700	9 800	6 900	6 900

Redovisningsprinciper

Allmänt

Enligt tidigare praxis har checkräkningskrediterna på 2 316 093,96 € bokförts som långfristig kredit och den utnyttjade delen som banktillgodohavande. I samråd med revisor har praxis ändrats så att kreditlimiter upptas i sin utnyttjade del som långfristig kredit.

Anläggningstillgångar och avskrivningar

Anläggningstillgångarna har upptagits till direkt anskaffningsutgift. Avskrivningarna enligt plan har gjorts som linjära avskrivningar på den ursprungliga anskaffningskostnaden och baserats på tillgångarnas ekonomiska livslängd enligt följande:

Byggnader och konstruktioner	20 - 40 år
Maskiner och inventarier	3 - 15 år
Immatriella rättigheter	4 - 5 år

Skillnaden mellan planmässiga avskrivningar och skattemässiga avskrivningar redovisas i resultaträkningen som bokslutsdisposition. Den kumulativa skillnaden redovisas som en skild post bland reserveringar i balansräkningen.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångarna har upptagits till deras direkta anskaffningskostnad eller tillverkningskostnad. I det fall försäljningspriset varit lägre än den direkta tillverkningskostnaden har det lägre värdet beaktats.

Pensionsansvaret för personalen

Pensionsansvaret för personalen är helt täckt genom försäkringar tecknade hos utomstående pensionsförsäkringsbolag.

Principer för upprättande av koncernbokslut

Koncernbokslutet omfattar dotterbolaget Ålandsmejeriet Finland Ab Oy, FO nr 1002584-2, med en ägarandel om 100 %. Ålandsmejeriet Finland Ab Oy är mejeriets säljorganisation på fastlandet. Koncerngoodwillen avskrevs på 10 år.

Styrelsens underskrifter

Jomala den 26 mars 2024

Stefan Rumander
ordförande

Tommy Eriksson

Kristoffer Lundberg

Christer Söderström

Joakim Blom
verkställande direktör

Revisorns underskrift

Över utförd revision har idag berättelse avgivits.

Jomala den 26 mars 2024

Erika Sjölund, GR

Revisionsberättelse

Till medlemmarna i Ålands Centralandelslag, ÅCA

Revision av bokslutet

Uttalande

Jag har utfört en revision av bokslutet för Ålands Centralandelslag, ÅCA (Fo-nummer 0145056-4) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2023. Bokslutet omfattar koncernens samt moderbolagets resultaträkning, balansräkning, finansieringsanalys och noter till bokslut.

Enligt min uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av koncernens och andelslagets ekonomiska ställning samt av resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland ikraftvarande bestämmelser gällande upprättande av bokslut och det uppfyller de lagstadgade kraven.

Grund för uttalandet

Jag har utfört min revision i enlighet med god revisionsd i Finland. Mitt ansvar enligt god revisionsd beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet. Jag är oberoende i förhållande till andelslaget och koncernföretagen enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av mig utförda revisionen och jag har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa. Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att bokslutet ger en rättvisande bild i enlighet med i Finland ikraftvarande bestämmelser gällande upprättande av bokslut samt uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av andelslagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att likvidera andelslaget eller koncernen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsd alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet. Som del av en revision enligt god revisionsd använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av andelslagets och koncernens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om andelslagets eller koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett andelslag eller en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar jag tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernbokslutet. Jag ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Jag är ensamt ansvarig för mitt uttalande.

Jag kommunicerar med dem som har ansvar för andelslagets styrning avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och inriktning samt

tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat under revisionen.

Övriga rapporteringsskyldigheter

Övrig information

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för den övriga informationen. Övrig information omfattar informationen i verksamhetsberättelsen. Mitt uttalande om bokslutet täcker inte övrig information.

Min skyldighet är att läsa informationen i verksamhetsberättelsen i samband med revisionen av bokslutet och i samband med detta göra en bedömning av om det finns väsentliga motstridigheter mellan informationen i verksamhetsberättelsen och bokslutet eller den uppfattning jag har inhämtat under revisionen eller om informationen i verksamhetsberättelsen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Det är ytterligare min skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Enligt min uppfattning är uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet enhetliga och verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med bestämmelserna om upprättande av verksamhetsberättelse.

Om jag utgående från mitt arbete drar slutsatsen att det förekommer en väsentlig felaktighet i informationen i verksamhetsberättelsen bör jag rapportera detta. Jag har ingenting att rapportera gällande detta.

Jomala den 26 mars 2024

Erika Sjölund, GR
Torggatan 5
22100 Mariehamn

Femårsöversikt

(1 000 €)

	2019	2020	2021	2022	2023
Mjölkinkvägning liter	13 258 971	13 533 448	13 658 256	12 264 922	12 844 091
Fett %	4,17 %	4,24 %	4,19 %	4,21 %	4,05%
Protein %	3,62 %	3,59 %	3,59 %	3,54 %	3,53%
Antal mjölkleverantörer 1.1	17	16	14	13	13
Medelleverans liter per leverantör	779 939	845 841	975 590	943 356	988 007
Ostillverkning kg	1 263 522	1 245 285	1 206 387	1 187 183	1 251 022
Flytande mjölkprodukter	2 373 825	2 244 162	2 186 480	1 979 443	1 801 736
Smörstillverkning kg	101 340	97 730	86 300	104 450	118 450
Omsättning	14 210	14 586	15 287	14 811	14 980
Rörelseresultat	-572	467	485	303	73
Avskrivningar	543	558	538	527	551
Investeringar	543	-35	198	653	294
Reserveringar	495	495	495	681	674
Eget kapital	502	897	1 248	1 536	1 633
Balansomslutning	10 550	9 838	9 555	9 976	8 976
Balanslikviditet (Current ratio)	1,5	2,5	2,9	3,1	1,3
Soliditet %	9 %	14 %	18 %	20 %	24%

Motsvarande siffror för koncernen

(1 000 €)

	2019	2020	2021	2022	2023
Omsättning	17 436	17 249	18 080	17 807	18 412
Avskrivningar	590	602	588	560	597
Rörelseresultat	-493	256	603	622	440
Investeringar	590	-35	248	732	294
Eget kapital	988	1 064	1 519	1 979	2 092
Balansomslutning	10 941	9 896	9 820	10 262	9 404
Balanslikviditet (Current ratio)	1,5	2,3	2,7	2,8	1,3
Soliditet %	9 %	11 %	15 %	19 %	22%

Ålands Centralandelslag, ÅCA
Drittel-Mattesgränd 7, 22150 Jomala, Åland

Telefon: +358 (0) 18 32 800

E-post: info@aca.ax

FO Nummer: 0145056-4

www.aca.ax